

Rámeček 2.1 Snižování pracovního vytížení učitelů

Anglie (Velká Británie)

V roce 2014 byl z podnětu Ministerstva školství (Department for Education) spuštěn projekt „Workload Challenge“, který měl řešit přílišné pracovní vytížení učitelů a podpořit kvalitu vzdělávání. Během první etapy online konzultací byly shromážděny návrhy a zpětná vazba k nadbytečným pracovním postupům. Za důležitá témata označili učitelé a odborníci na vzdělávání správu údajů, plánování a využívání zdrojů, neúčinné známkování a běžnou administrativu. Byly vytvořeny tři nezávislé kontrolní skupiny, které měly tyto zatěžující problémy vyřešit a najít funkční a dlouhodobá řešení tak, aby neměla negativní vliv na výsledky studentů. Workload Challenge se také zapojil do průzkumu o pracovním vytížení učitelů, poprvé představeném v roce 2016 a opakujícím se každé dva roky. Předběžná zjištění ukázala výsledky podobné těm z konzultací v roce 2014 o nejméně efektivních a zatěžujících zdrojích pracovního vytížení a poskytla doplňující informace o mechanismech, které pracovní vytížení snižují. Jedenáct školních výzkumných projektů, založených Národní akademií pro výuku a vedení (National College for Teaching and Leadership, t. č. výkonná agentura Ministerstva školství), shromáždilo další doporučení.

Sesbírané údaje umožnily ministerstvu školství poskytnout školám konkrétní podporu a pomohly jim omezit nadbytečné postupy, které nezlepšovaly životní příležitosti studentů. Aby se učitelé vyrovnali s pracovním přetížením, zmenšil se jejich stres a zmenšil se podíl těch, kteří svoji profesi opustí, byly mezi nimi a školami šířeny materiály o komunikaci a byly spuštěny pilotní projekty o správě údajů a odpovědnosti.

Zdroje: Department of Education (DfE), 2018, „Workload Challenge Research Project: overall summary“, <https://www.gov.uk/government/collections/reducing-school-workload#department-for-education-policy>;

Department of Education (DfE), 2015, „Government response to the Workload Challenge“, <https://www.gov.uk/government/collections/reducing-school-workload#department-for-education-policy>.

Slovensko

Po příkladu Spojeného království se snaží snížit značné administrativní vytížení učitelů také Slovensko. V roce 2015 pověřilo Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu pracovní skupinu složenou z odborníků na vzdělávání a úředníků ministerstva, aby učitelům ulevila od administrativní práce. Vybrané postupy tak byly zjednodušeny, zautomatizovány, nebo dokonce odstraněny. Slovensko popsalo svůj závazek na vypořádání se s problémem pracovního vytížení učitelů v prohlášení vlády a v prvním akčním plánu k Národnímu programu reform (2018–19).

Zdroje: Ministry of Finance of the Slovak Republic, 2019, „National Reform Programme of the Slovak Republic 2019“, <https://www.mfsr.sk/en/finance/institute-financial-policy/strategic-documents/national-reform-program/>.

Spokojenost s pracovními podmínkami

V rámci šetření TALIS měli učitelé možnost vyjádřit, nakolik souhlasí (na škále rozhodně nesouhlasím, nesouhlasím, souhlasím, rozhodně souhlasím) s tím, že jsou spokojeni se svou pracovní smlouvou a platem, který za svou práci dostávají. V České republice je se svým platem spokojen výrazně nižší podíl učitelů (28 %), než je tomu v průměru ostatních zemí EU (38 %). Z grafu 2.12 je patrné, že Česká republika patří k zemím, kde spokojenost s výdělkem klesá s rostoucím věkem učitelů, což může být odrazem velice pozvolného růstu finančního ohodnocení s přibývajících praxí učitelů. Se